

Respons

Pakistan/Afghanistan: Situasjonen for hazaraer i Quetta/Balochistan

Problemstilling/spørsmål:

- Sikkerhetssituasjonen i provinsen Balochistan.
- Situasjonen for hazaraer provinshovedstaden Quetta.

Hazaraer i Quetta

Quetta er provinshovedstaden i Balochistan. I areal er provinsen Pakistans største, men kun mellom fem og syv prosent av landets befolkning er bosatt i provinsen. I 2011 var det registrert omkring 13 millioner innbyggere i Balochistan (Khan 2012). Til tross for store naturressurser er provinsen Pakistans fattigste og minst utviklede.

Balochistan betyr ”Balochernes land” og balocherne utgjør en betydelig andel av provinsens innbyggere. Ved folketellingen i 1998 utgjorde etniske balochere ca. 55 % av befolkningen. I løpet av de siste årene har et stort antall pashtunere etablert seg i provinsen og utgjør per i dag antagelig provinsens største befolkningsgruppe. Provinsens minoriteter, ”settlere” fra Punjab og Sindh og hazaraer fra Afghanistan, har bodd i provinsen i generasjoner.

På grunn av sikkerhetssituasjonen i hjemlandet har mange afghanere slått seg ned i Pakistan de siste tiårene. I følge en FN-kilde var det per november 2012 ca 1,65 millioner registrerte afghanere i Pakistan og et betydelig antall uregistrerte. Ingen vet hvor mange som ikke er registrert og anslagene varierer fra en til fem millioner (samtale i Islamabad, november 2012).

Tall fra folketellingen av afghanere i Pakistan i 2005 viser at om lag tre millioner afghanere var bosatt i landet. Mer enn 80 % av afghanerne i Pakistan var pashtunere, mens hazaraene utgjorde kun 1,3 %. Mer enn 43 % av hazaraene som ble registrert i 2005 var bosatt i Balochistan, om lag 20 % i Khyber Paktunkva (tidligere Nordvest-provinsen), ca. 17 % i provinsen Sindh og den samme prosentandelen i Punjab (UNHCR 2005).

Det er to grupper av hazarere i Quetta: etterkommere av emigranter fra Afghanistan som ankom Pakistan i begynnelsen av forrige århundre. Disse har i dag statsborgerskap og rettigheter på linje med øvrige pakistanske borgere. Den andre gruppen, som utgjør

Respons **Pakistan/Afghanistan: Situasjonen for hazaraer i Quetta/Balochistan**

majoriteten, er fortsatt afghanske borgere og har slått seg ned i Quetta i løpet av de siste tiårene.

Antallet hazaraer i Pakistan anslås til rundt en million, og ca. 600 000 av disse bor i Quetta-området (Ebrahim 2012). Mange hazaraer har etablert seg i utkanten av Quetta, i Hazara Town (AREU 2006). De aller fleste hazaraer er sjiamuslimer, mens majoritetsbefolkningen i Balochistan hovedsakelig er sunnimuslimer.

Situasjonen i Balochistan

Både politiske og militante grupper har arbeidet for autonomi i provinsen siden den pakistanske statsdannelsen i 1947. Enkelte perioder har vært sterkt preget av vold og opprør, blant annet slutten av 1950- og midten av 1970-tallet. Politisk og økonomisk kontroll over de rike naturressursene, blant annet naturgass, olje, marmor og gull, står sentralt i konflikten med sentralmyndighetene. Fra 2005/2006 er opprørsaktiviteten og konfliktnivået på nytt trappet opp. Hovedaktørene er pakistanske myndigheter og sikkerhetsstyrker på den ene siden og ulike balochiske politiske og militante grupper på den andre. Mange av de militante gruppene har utspring i, eller sterke forbindelseslinjer til lokale stammer som Bughti, Magal og Marri (samtaler i Pakistan, november 2012). En diplomatisk kilde beskriver provinsen pr. november 2012 som preget av korrupsjon, fravær av lov og orden og i realiteten uten fungerende provinsielle myndigheter.

I de siste årene har konflikten hovedsaklig utspilt seg i områder hvor balocherne utgjør majoritetsbefolkningen. En velrenommert journalist og analytiker mener at de pashtunske områdene er stabile og at nesten all vold skjer i balochiske områder. Dette er en generell vurdering som langt på vei deles av flere av de øvrige samtalepartnerne Landinfo møtte i Islamabad i november 2012. Militante balochere angriper sikkerhetsstyrkene, representanter for det paramilitære Frontier Corps, gass- og oljeinstallasjoner, kommunikasjonscenter og politi, men også sivile mål, eksempelvis utdanningsinstitusjoner. Myndighetene representert ved hæren, Frontier Corps og pakistansk etterretning, The Directorate for Inter-Services Intelligence (ISI), retter angrep, blant annet artilleri- og bombeangrep, mot sivile mål, spesielt i distriktene Dera Bughti og Sui. Sikkerhetstyrkene holdes ansvarlig for omfattende drap og forsvinninger på hovedsakelig balochere med antatt tilknytning til militante grupper. Om lag 200 balochiske nasjonalister ble drept i 2011 og flere titalls er forsvunnet (HRW 2012).

Landinfo er ikke kjent med informasjon som indikerer at hazaraer eller hazaragrupper er involvert i konflikten om kontroll og styresett i Balochistan. I et intervju med den engelskspråklige pakistanske avisen Dawn hevder generalsekretæren i Hazara Democratic Party (HDP) at hazaraene ikke er separatister eller involvert i konflikten (Siddiqui u.å.).

Balochistan er et arnested for sekterisk vold. I forbindelse med Landinfos besøk i Pakistan i november 2012, hevdet flere av samtalepartnerne at militante sunnimuslimske grupperinger, blant annet Lashkar-I-Jhangvi (LIJ), Laskhar-e-Tayeba, Jaish-ul-Islam og Tehrik-e Taliban Pakistan (TTP), opererer i provinsen. LIJ står etter det opplyste bak de fleste aksjoner mot og likvideringer av sjiaer.

Vold mot hazaraer

Den pakistanske menneskerettighetskommisjonen (HRCP) har gjennomført tre informasjonsinnhentingsreiser til Balochistan siden 2006, den siste i mai 2012. I samtale med

Landinfo i november 2012 beskriver kommisjonen situasjonen for sivile i de Balochdominerte områdene i provinsen som ganske kritisk, blant annet preget av bortføringer, drap, konfliktrelatert vold, kriminalitet og sekterisk vold. Om hazarabefolkningens situasjon i de seneste årene sier kommisjonen i en rapport fra 2012 (s. 10) blant annet følgende:

What the Hazaras had been facing since 1999 was unique even in Pakistan. Few other communities had been targeted so ruthlessly on account of their religious beliefs. The killings appeared to be an attempt to cause bloody clashes between Shias and Sunnis. The Hazaras had not allowed that to happen almost 99 percent of the time. The community elders had pacified the youth and kept them away from violence.

Flere av Landinfos samtalepartnere peker på en markant og økende religiøs intoleranse som rammer alle religiøse minoriteter i Pakistan, inkludert sjiamuslimer. En sentral menneskerettighetsaktivist mener at meget sterke grupperinger målbevisst arbeider for å gjøre Pakistan til en ren sunnimuslimsk stat. Landets politiske ledelse har verken politisk mot eller styrke til å stå opp mot disse gruppene, ei heller mot hæren og etterretningen, som i mange henseende samarbeider nært med gruppene.

Samtalepartnerne peker på at det er ulike sunnigrupperinger, særlig LIJ, som står bak mange av drapene. En sentral kilde mener at sikkerhetsstyrkene og ISI aktivt bruker LIJ for å skape spenninger mellom balochere og hazaraer. Dette skjer ved at balochiske nasjonalister beskyldes for å stå bak. Myndighetenes og LIJs interessefelleskap rammer den politisk sett svake hazarabefolkningen hardt. LIJ får relativt fritt utøve sekterisk vold og sikkerhetsstyrkene oppnår økt forvirring og usikkerhet, som resulterer i en situasjon der ingen riktig vet hvem som står bak volden.

I likhet med menneskerettighetskommisjonen mener flere av samtalepartnerne at volden mot hazaraer i all hovedsak er sekterisk og ikke etnisk motivert. Volden og overgrepene skjer fordi hazaraene er sjaier (samtaler i Pakistan november 2012). Hazaraene skiller seg ut språklig og utseendemessig. De snakker dari og de fleste har mongolske trekk. Flere av samtalepartnerne mener at hazaraene rammes fordi de er de enklest identifiserbare sjaiene i Pakistan.

En representant for den pakistanske menneskerettighetskommisjonen (HRCP) mener at det også kan være politiske forklaringer på at hazaraene er særlig utsatt. Det ble vist til at hazaraene i stor grad støtter Karzai's regime i Afghanistan og at hazaraer har viktige posisjoner i den afghanske regjeringen. Militante sunnimuslimske grupperinger angriper "venner" av afghanske myndigheter, i sympati for kampen til afghansk Taliban. I en artikkel i avisen Dawn heter det: "The Hazaras are being systematically killed because they are anti-Taliban and because they do not agree with the policy of strategic depth towards Afghanistan (Saleem 2012).

En representant for HDP hevder at "they consider the Hazaras as pro-Northern Alliance and suspect our patriotism". Kilden hevder videre at det faktum at hazaraene ikke deltar i kampen mot sine "balochiske brødre" gjør at volden fortsetter med uforminsket styrke. I følge enkelte bidrar en generell antakelse om at hazaraene er vennligstilt overfor Iran til å legitimere volden (Saleem 2012).

Representanten for HRCP pekte på at hazaraene ikke har jord og i større grad enn andre tar utdanning eller er næringsdrivende. Hazaraer er ambisiøse og enkelte har hatt høytstående posisjoner innen forvaltning og i sikkerhetsstyrkene. Det kan ha avleiret seg en oppfatning i

---

Respons **Pakistan/Afghanistan: Situasjonen for hazaraer i Quetta/Balochistan**

enkelte miljøer at hazaraene er mer vellykket og rikere enn andre grupper og dette bidrar til å bygge opp under ”anti-hazara-feelings” (samtale i Lahore, november 2012).

HRCP mente at alle hazaraer i utgangspunktet risikerer å bli utsatt for sekterisk vold, men at forretningsmenn og personer med tilknytning til myndighetene, i tillegg til personer som deltar i religiøse seremonier, er spesielt utsatt. I september 2011 ble en buss med pilegrimer fra Quetta stoppet av tungt bevæpnede menn. Passasjerene, alle hazaraer, ble systematisk henrettet (HRCP 2012, s. 10). LIJ har påtatt seg ansvaret for henrettelsene. Få uker etter massakren, i oktober 2011, ble en buss med hazaraer beskyttet. Tretten personer ble drept og seks såret (HRW 2012). Dette er eksempler på at også hazaraer uten en særskilt sosial eller religiøs profil kan bli angrepet.

Det hersker bred enighet om at gjerningspersonene bak volden mot hazaraer og sjiaer i Balochistan svært sjelden blir rettsforfulgt og stilt til ansvar for overgrepene. Dette ble bekreftet av Landinfos samtalepartnere. Flere brukte begrepet straffrihet¹ (november 2012). Både representanter for hazaraene og uavhengige organisasjoner har kritisert pakistanske myndigheter for manglende vilje til å treffe tiltak for å begrense overgrepene og beskytte hazarabefolkningen.

Landinfos samtalepartnere opplyste at mange hazaraer forlater Balochistan og bosetter seg i andre deler av landet hvor situasjonen for hazaraer er bedre. En del forlater Pakistan, blant annet gjennom de velutviklede smuglernetverkene til hazaraene (samtaler november 2012).

Omfang av volden

Landinfo har ikke eksakt informasjon om hvor mange hazaraer som har mistet livet som følge av målrettede drap og andre voldelige aksjoner i løpet av de siste årene. Ulike kilder opererer med ulike tall og antagelig er det ingen som har oversikt over det reelle omfanget.

I underkant av 1 000 hazaraer er med stor grad av sannsynlighet drept i perioden fra 2001 til 2012. I den samme perioden har det vært hele 24 tilfeller av massedrap og 131 målrettede angrep (Saleem 2012). I perioden fra februar 2008 til mai 2012 skal ifølge HRCP 550 hazaraer ha blitt drept (HRCP 2012, s. 10). Tall fra UNHCR (2012, s. 7) antyder at 275 sjiaer er drept i Balochistan siden 2008, de aller fleste er hazaraer.

South Asia Terrorism Portal (SATP) har utarbeidet en kronologisk oversikt over alle sekteriske drap i Balochistan fra 2009. SATP registrerte 89 sekteriske drap i Balochistan i 2011, 63 personer ble såret (SATP u.å). Dette tallet inkluderer andre etniske og religiøse minoriteter, men det antas at de aller fleste er hazaraer.

I 2012 er det registrert en rekke angrep mot hazaraer i Quetta. Ifølge en artikkel i avisen Dawn var det ved utgangen av juni 2012 registrert flere målrettede angrep og mer enn 60 drepte (Saleem 2012). Nettstedet Hazara Net som refererer Hazara Organisation for Peace and Equality (HOPE), har registrert 61 angrep, 116 drap og mer enn 149 skadde i hazaraer i hele Pakistan i 2012.

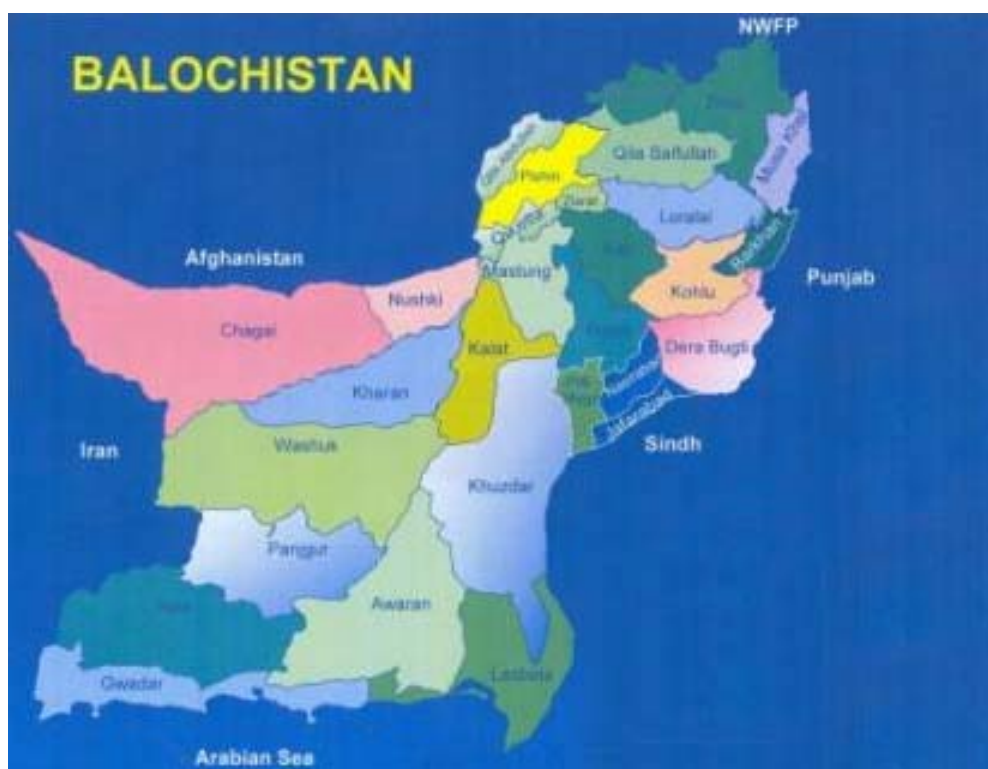
Tall fra SATP (u.å) viser at det i 2012 var en dramatisk økning i den sekteriske volden i Balochistan. SATP har i løpet av året registrert 159 drepte og 179 sårede i sekteriske angrep, majoritet av disse hazaraer. Ifølge registreringene til SATP har de fleste angrepene funnet sted

---

¹ Impunity.

i byen Quetta. Kun 9 av totalt 59 angrep er registrert i andre distrikter. Seks av de ni angrepene er stedfestet til distriktet Mashtung, som grenser til Quetta i sør. For øvrig ble det registrert et angrep i hver av distriktene Bolan, Kohlu og Kalat, som alle ligger i den nordlige delen av provinsen.

Det er sekterisk vold i store deler av Pakistan, men målrettede angrep mot hazaraer synes å være relativt geografisk avgrenset til Quetta-området. En summarisk gjennomgang av hendelsene i andre provinser indikerer at hazaraer i mindre grad er offer for sekteriske angrep utenfor Balochistan. I provinsen Sindh er mer enn 130 personer registrert drept i sekterisk vold i 2012, hvorav et fåtall er hazara (SATP u.å). Det samme er tilfelle både i Khyber Pakhtunkhwa, FATA og Punjab, hvor det er flere tilfeller av alvorlig sekterisk vold med flere tiltalls drepte, men det synes ikke å være slike målrettede angrep mot hazaraer, som i Quetta og Balochistan.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke-offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, og kildegrunnlaget vil ikke nødvendigvis være like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor begrensede tidsrammer og vil i liten grad inneholde bakgrunnsinformasjon.

Respons Pakistan/Afghanistan: Situasjonen for hazaraer i Quetta/Balochistan

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- AREU, dvs The Afghanistan Research and Evaluation Unit (2006, januar). *Afghans in Quetta – Settlements, Livelihoods, Support Networks and Cross-Border Linkages*. Kabul: AREU. Tilgjengelig fra <http://www.areu.org.af/Uploads/EditionPdfs/604E-Afghans%20in%20Quetta-CS-web.pdf> [lastet ned 16. januar 2013]
- Ebrahim, Z. (2012, 19. september). Hazaras: Exodus to the land down under. *Dawn.com*. Tilgjengelig fra <http://dawn.com/2012/09/19/hazaras-exodus-to-the-land-down-under/> [lastet ned 16. januar 2013]
- Hazara Net. *Hazara Genocide in Pakistan: Facts & Figures*. Hazara Org for Peace and Equality (HOPE). Tilgjengelig fra <http://www.hazara.net/> [lastet ned 15. januar 2013]
- HRCP, dvs. Human Rights Commission of Pakistan (2011, juni). *Balochistan: Blinkered slide into chaos*. Lahore: HRCP. Tilgjengelig fra http://www.hrcp-web.org/pdf/balochistan_report_2011.pdf [lastet ned 16. januar 2013]
- HRCP, dvs. Human Rights Commission of Pakistan (2012, august). *Hopes, fears and alienation in Balochistan*. Lahore: HRCP. Tilgjengelig fra <http://www.hrcp-web.org/pdf/Balochistan%20Report%202012.pdf> [lastet ned 16. januar 2013]
- Human Rights Watch (2012, januar). *Country Summary*. New York: Human Rights Watch. Tilgjengelig fra http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/pakistan_2012.pdf [lastet ned 16. januar 2013]
- Khan, A. S. (2012, 29. mars). Population shoots up by 47 percent since 1998. *The International News*. Tilgjengelig fra <http://www.thenews.com.pk/Todays-News-13-13514-Population-shoots-up-by-47-percent-since-1998> [lastet ned 16. januar 2013]
- Saleem, J. (2012, 29. juni). Hope fades away for Hazaras of Pakistan. *Dawn.com*. Tilgjengelig fra <http://dawn.com/2012/06/29/hope-fades-away-for-hazaras-of-pakistan/> [lastet ned 16. januar 2013]
- Siddiqui, Q. (u.å.). We are not separatists. *Dawn.com*. Tilgjengelig fra <http://archives.dawn.com/archives/151845> [lastet ned 16. januar 2013]

- South Asia Terrorism Portal (u.å.). *Sectarian Violence in Balochistan*. New Dehli: South Asia Terrorism Portal. Tilgjengelig fra <http://www.satp.org/satporgtp/countries/pakistan/Balochistan/data/sectarianviolencebalochistan2009.htm> [lastet ned 15. januar 2013]
- UNHCR, dvs. United Nations High Commissioner for Refugees (2012, mai). *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection needs of members of religious minorities from Pakistan*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4fb0ec662.pdf> [lastet ned 16. januar 2013]
- UNHCR & Government of Pakistan (2005). *Census of Afghans in Pakistan 2005*. Islamabad: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/89D638A6EECC6CF18525708A005473F6-unhcr-afg-05sep.pdf> [lastet ned 16. januar 2013]

Muntlige kilder

- Diplomatkilde. Møte i Islamabad 20. november 2012.
- FN-kilde. Møte i Islamabad 20. november 2012.
- Human Rights Commission of Pakistan (HRCP). Møte i Lahore 22. november 2012.
- Lokal journalist og analytiker. Møte i Islamabad 21. november 2012.

© Landinfo 2013

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

-